DOMSTOLENS DOM
AF 14. JULI 1972

Cassella Farbwerke Mainkur AG
mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

Sag 55/69

Processprog: Tysk

Angående:

En påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 24. juli 1969, offentliggjort i Journal officiel des Communautés europeennes nr. L 195 af 7. august 1969, s. 11 ff, om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/26 267 — farvestoffer).

Domskonklusion:

Sagsøgte frifindes.

Generaladvokatens forslag til afgørelse:

(se sag 48/69, s. 151)

Sammendrag

1. *Fællesskabsforvaltning — meddelelse af klagepunkter — bemyndigelse til at underskrive — karakter*
   (Kommissionens forordning nr. 99/63, artikel 2)

2. *Konkurrence — overtrædelse af traktatens regler — administrativ procedure — Kommissionens endelige standpunkt — klagepunkter — meddelelse — omstændigheder der skal tages i betragtning*
   (EØF-traktatens artikel 85)

3. *Konkurrence — overtrædelse af traktatens regler — administrativ procedure — nye undersøgelser — fremsættelse af yderligere klagepunkter — underretning af de berørte — Kommissionens beføjelser og forpligtelser*

(Rådets forordning nr. 17/62, artikel 19; Kommissionens forordning nr. 99/63, artikel 2, stk. 1)

4. *Konkurrence — overtrædelse af traktatens regler — administrativ procedure — klagepunkter — underretning af de berørte — fremgangsmåde*
(Rådets forordning nr. 17/62, artikel 19)

5. *Konkurrence — anvendelse af fællesskabsreglerne — undersøgelser foretaget af de nationale myndigheder — benyttelse ved Kommissionen — tilstedelighed*
(EØF-traktatens artikel 85)

6. *Retsakt fra en institution — begrundelse — omfang*
(EØF-traktatens artikel 190)

7. *Forældelse — frist — forudfastsættelse*

8. *Fællesskabsforvaltning — overtrædelse af europaretlige regler — bøder — forældelse ikke fastsat i reglerne — Kommissionens beføjelser — hindringer som følge af Kommissionens adfærd*

9. *Konkurrence — karteller — forbud — samordnet praksis — begreb*
(EØF-traktatens artikel 85)

10. *Konkurrence — spil — funktion på prisområdet*

11. *Konkurrence — karteller — samordnet praksis — priser — manipulation — kriterier*
(EØF-traktatens artikel 85)

1. En bemyndigelse til at underskrive er en foranstaltning vedrørende den interne ordning af fællesskabsforvaltningen i overensstemmelse med artikel 27 i det foreløbige interne regulativ, der er er udstedt i medfør af Traktat af 8. april 1965 om oprettelse af ét fælles Råd og en fælles Kommission for De europæiske Fællesskaber.

2. Meddelelsen om klagepunkterne udgør den retsakt, hvormed Kommissionen fastlægger sit standpunkt over for de virksomheder, imod hvilke der er indledt procedure til forfølgning af overtrædelser af konkurrencereglerne; derfor kan der i meddelelsen om klagepunkterne tages hensyn til omstændigheder, der er opstået efter beslutningen om at indlede proceduren, når de ligger i simpel forlængelse af tidligere handlinger, uden at forsvarets rettigheder herved krænkes.

3. Kommissionen har ret og eventuelt pligt til under den administrative procedure at foranstalte nye undersøgelser, såfremt forløbet af denne procedure viser nødvendigheden af en yderligere prøvelse. Sådanne undersøgelser gør kun en meddelelse til de berørte af en udvidelse af klagepunkterne nødvendig, når resultatet af prøvelsen foranlediger Kommissionen til at foreholde virksomhederne nye belastende omstændigheder eller mærkbart at ændre vurderingen af beviserne for de bestridte overtrædelser.

4. Med henblik på beskyttelsen af forsvarets rettigheder under den administrative procedure er det tilstrækkeligt, at virksomhederne får meddelelse om de væsentligste begivenheder, som danner grundlag for klagepunkterne; denne pligt er opfyldt, selv om der er foretaget berigtigelser i den anfægtede beslutning under henvisning til forhold, som de berørte har meddelt under proceduren.

5. Ved anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler kan Kommissionen benytte resultaterne af undersøgelser foretaget af de nationale myndigheder.

6. Ved begrundelse af sine retsakter er administrationen ikke forpligtet til at tage stilling til samtlige argumenter, som de berørte kan påberåbe sig til deres forsvar, men det er tilstrækkeligt med en klar og sammenhængende fremstilling af de faktiske og retlige betragtninger, der har væsentlig betydning for indholdet af dens foranstaltninger.

7. En forældelsesfrist skal for at opfylde sit formål fastsættes forud af lovgiver.

8. Selv om reglerne om Kommissionens beføjelse til at pålægge bøder i tilfælde af overtrædelse af fællesskabsreglerne ikke fastsætter nogen forældelse, hindrer det grundlæggende krav om retssikkerhed, at Kommissionen i det uendelige kan udsætte udøvelsen af sin beføjelse til at pålægge bøder.

9. Den samordnede praksis indeholder ikke som sådan alle de elementer, der hører til en aftale, men kan navnlig følge af en koordinering, som giver sig udslag i deltagernes adfærd.

10. Konkurrencen på priserne bevirker, at priserne holdes på det lavest mulige niveau, og at varebevægelserne mellem medlemsstaterne fremmes med henblik på således at tillade den bedst mulige fordeling af den økonomiske aktivitet under hensyn til virksomhedernes produktivitet og tilpasningsevne.
En uafhængig og ikke-ensartet adfærd hos virksomhederne i fællesmarkedet begunstiger forfølgelsen af et af traktatens væsentlige formål, nemlig integrationen mellem de nationale markeder og dermed forbrugernes direkte adgang til hele Fællesskabets produktionskilder.

11. Den enkelte producent kan frit ændre sine priser og herved tage hensyn til konkurrenternes aktuelle eller potentielle adfærd, men det strider mod traktatens konkurrenceregler, at en producent samarbejder med sine konkurrenter — uanset på hvilken måde — om at fastlægge en koordineret aktion med hensyn til en prisforhøjelse og sikre det heldige udfald heraf ved forudgående fjernelse af enhver usikkerhed om de andres adfærd vedrørende de væsentlige led i denne aktion, såsom forhøjelsernes størrelse, genstand, tid og sted.